شکایت از حکم ورشکستگی :

- اعتراض : م ۵۳۶ ق.ت
  - ۱- اصل حکم ورشکستگی
  - ۲- تاریخ توقف در صورتی که در زمانی قبل از حکم ورشکستگی تعیین شده باشد.

* اگر تاریخ توقف تعیین نشده باشد یا همزمان با صدور حکم ورشکستگی تعیین شود فقط نسبت به اعلان ورشکستگی قابل اعتراض است.

* اعتراض مذکور در ماده ۵۳۶ ق.ت در همان دادگاه صادرکننده حکم ورشکستگی صورت می‌گیرد.

* تمام اشخاص ذی‌نفع چه جزء اصحاب دعوا بوده چه نبوده می‌توانند نسبت به حکم ورشکستگی اعتراض کنند (م ۵۳۷ ق.ت)

- مهلت اعتراض به حکم ورشکستگی :

	تاجر	ذی‌نفع مقیم ایران	ذی‌نفع مقیم خارج ایران
اصل حکم ورشکستگی	۱۰ روز	۱ ماه	۲ ماه
تاریخ توقف	۱۰ روز	از طرف طلبکاران : تا پایان مهلت تصدیق طلب	

* مهلت‌ها از تاریخ آگهی حکم ورشکستگی محاسبه می‌شود. (۵۳۷ ق.ت)

- دادستان حق اعتراض به حکم ورشکستگی را دارد؟
  - ☑ دارد ← چون دادستان وظیفه‌اش حفظ منافع عمومی اقتصادی جامعه است.
  - ☐ ندارد

- تجدیدنظرخواهی (۵۳۹ ق.ت)
  - اصولا ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ.
  - برای کسانی که در مقر دادگاه اقامت ندارند ← ۲۰ روز

* به دو روش می‌توان اعتراض را انجام داد (منحصر)
  - از اعاده دادرسی می‌توان اعتراض به آن حکم کرد.
  - طرق دیگر مثل اعتراض ثالث / واخواهی و فرجام‌خواهی شامل حکم اعتراض به ورشکستگی نمی‌شود.

- آثار ورشکستگی

آثار ورشکستگی نسبت به خود تاجر

" " " " طلبکاران

- آثار ورشکستگی نسبت به تاجر:

مهم ترین اثر ورشکستگی ← ممنوعیت تاجر از مداخله در تمام اموال خود است. حتی چیزهایی که در طول مدت ورشکستگی عاید تاجر می شود (م ۴۱۸ ق.ت)

* شروع ممنوعیت ← از تاریخ صدور حکم ورشکستگی است.

* پایان ممنوعیت تاجر با ← ۱- ختم تصفیه

یا

۲- انعقاد قرارداد ارفاقی است

* تاجر ورشکسته نمی تواند در اموالش مداخله کند اما می تواند به عنوان وکالت یا ولایت یا وصایت در اموال دیگران مداخله کند.

- اموال: تاجر ورشکسته حق مداخله در اموال خود را ندارد حتی اگر معامله سودآور و مفید باشد.

* اگر در قراردادی که ورشکسته منعقد کرده حق فسخ وجود داشته یا به وجود بیاید ← مدیر تصفیه نسبت به فسخ / عدم فسخ تصمیم می گیرد.

* ورشکسته از پرداخت دیون خود ممنوع است حتی اگر بخواهد تهاتر قهری انجام شود، چون تهاتر در حکم پرداخت است

* اقرار ورشکسته نسبت به اموال و حقوق مالی خود نافذ نیست.

موارد ممنوعیت (عدم) برای مداخله تاجر

۱- مستثنیات دین ← خرید لوازم ضروری زندگی

۲- اشتغال و کسب معاش ← م ۴۴۷ ق.ت برای گذران زندگی فعالیت کند.

۳- مداخله در امور غیرمالی ← مثل طلاق / نکاح و امور جزایی خودش تصمیم می‌گیرد.
← مثل گرفتن دیه از مقصر

ض. ۱ مداخله تاجر در امور مالی ← از نظر حقوقی: مطلقاً باطل است
" " کیفری: پیش‌بینی نشده ✗

- اثر ورشکستگی بر دعاوی تاجر ورشکسته:

از تاریخ صدور حکم ورشکستگی تاجر نمی‌تواند شخصاً دعوایی اقامه کند یا حتی در دعوای علیه خود دفاع کند.

در دعوایی که علیه ورشکسته اقامه می‌کنند ← دادخواست و ضمائم آن به اداره تصفیه یا مدیر تصفیه ابلاغ می‌شود. (۴۱۹ ق.ت)

* اگر حین اقامه دعوا خواهان یا خوانده ورشکسته شوند ← دادگاه قرار توقیف دادرسی صادر می‌کند.
تا زمانی که مدیر تصفیه تعیین شود و دعوا را ادامه دهد.

* ۴۱۸ ق.ت ← مدیر تصفیه قائم مقام تاجر ورشکسته است.
این قائم مقامی در راستای تصفیه دیون تاجر است.

- محرومیت‌های اجتماعی تاجر ورشکسته
۱- عضویت در هیأت مدیره / مدیر عامل شود
۲- بازرس شرکت سهامی
انتخاب به عنوان قیّم

* اگر حین سمت‌های مذکور ورشکسته شود ← منعزل می‌شود.

اثر ورشکستگی بر معاملات تاجر

۱- دوران قبل از توقف (دوران عادی)

۲- دوران توقف که حکم ورشکستگی او صادر نشده (دوران توقف / دوران مشکوک)

۳- زمانی پس از صدور حکم ورشکستگی (دوران ورشکستگی)

- معاملات دوران عادی:

* م ۴۲۵ ق.ت ← اثر حکم فسخ

اگر صدور حکم فسخ معامله و قطعی شدن آن انجام شود، کالا به مدیر تصفیه مسترد می‌شود و ثمن را دریافت می‌کند.
اما وارد غرمای ورشکسته نمی‌شود. اگر کالا تلف شده باشد یا به دیگری منتقل شده باشد ← تفاوت قیمت را می‌پردازند.

* م ۴۲۶ ق.ت ← معاملات صوری به قصد فرار از دین ← باطل است.

- دوران مشکوک / توقف:

اصولاً معاملات در این دوره صحیح است اما در ۳ حالت باطل و بلااثر است

۱- معاملات مجانی یا در حکم مجانی

۲- تأدیه دین

۳- هر معامله‌ای که موجب مقید کردن اموال تاجر به ضرر طلبکاران باشد.

① - معاملات مجانی / در حکم مجانی (بند ۱ م ۴۲۳ ق.ت)

۱- معاملات مجانی مثل هبه / وقف

۲- " در حکم مجانی ← یعنی معاملات معوّضی که ارزش اقتصادی عوضین در آن رعایت نشده.
مثل صلح محاباتی / فروش کالا به یک صدم قیمت واقعی

* ملاک تشخیص مجانی یا غیر مجانی بودن در این بند ارزش اقتصادی عوضین (نه ماهیت حقوقی)

② - تأدیهٔ دین : (بند ۲ م ۴۲۳ ق.ت)

هر نوع تأدیهٔ دینی (اعم از حال و مؤجل / با توقعه / بدون توقعه) ← باطل است X

↓

مبنای آن رعایت اصل تساوی بین طلبکاران (دیان) است

* تأدیهٔ دین چه بصورت ارادی و چه با دستور قضایی یا اجرائیهٔ تبعیتی باطل است.

* تهاتر قهری دیون متوقف، اجراء، احاله، تبدیل تعهد ← در دوران توقف باطل X

③ - هر قراردادی که منجر به مقید کردن اموال تاجر شود :

مثل جایی که تاجر طبق قراردادی برای دیگران نسبت به اموال خود حق عینی تبعی می‌آورد مثل قرارداد رهن.
که باطل خواهد بود. ← علت؟ ← عدم رعایت اصل تساوی حقوق طلبکاران.

- معاملات دوران ورشکستگی :

م ۴۱۸ ق.ت ← معاملات این دوران مطلقاً باطل و بلااثر است X

* اگر مالی از اموال تاجر در اجاره دیگری باشد، قرارداد اجاره فسخ نمی‌شود.
مگر اینکه ماده ۴۲۴ ق.ت وجود داشته باشد که موجب فسخ قرارداد می‌شود.

- آثار حکم ورشکستگی نسبت به طلبکاران:

م ۴۲۱ ق.ت

* م ۴۰۵ ق.ت ← موضوع: تأثیر حال شدن دیون ورشکسته بر ضامن او.

ضامن ملزم به تأدیه دین تاجر ورشکسته نمی‌باشد.

حتی اگر دین او حال شده باشد.

* مطالب فوق که در مورد ضامن بیان شد، در خصوص ضامن اسناد تجاری (برات، سفته، چک) ورشکسته و سایر مسئولان تضامنی جاری ☑ نمی‌باشد ☐ می‌باشد